

UNDERGROUNDTM
Oraşul care nu se vede

Editura BrumaR
300013 Timișoara
Calea Bogdăneștilor nr. 19
tel.: 00744 787 959
e-mail: office@brumar.ro
www.brumar.ro

© 2022, Cristian Vicol

© 2022, Editura Brumar & autorii, pentru
prezenta ediție. Reproducerea conținutului
acestui volum fără acordul scris al editurii
sau al autorilor este strict interzisă.

Isbn: 978-606-726-271-1

Coperta: Ana Popescu
Macheta grafică: Loredana Tîrzioru
Corectură: Rodica Szokola
Tehnoredactare: Larisa Pleșca

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Underground TM. Orașul care nu se vede /
coord.: Cristian Vicol. - Timișoara : Editura Brumar, 2022
ISBN 978-606-726-271-1

I. Vicol, Cristian (coord.)

B R U M A R

coordonator
Cristian Vicol

UNDERGROUNDTM
Oraşul care nu se vede

Cuprins

Orașul care nu se vede (prefață)

7 • Cristian Vicol

Noiembrie

11 • Cosmin Leucuța

La vulcanizare

39 • Borco Ilin

Amprente

50 • Sorin Băiaș

Caruselul

61 • Daniela Rațiu

Galaxia lui Enache

77 • Andrei Ursu

15 întrebări pentru Emil Biebel, de la Rocka Rolla

96 • Emil Biebel

Za zube

108 • Goran Mrakić

O față din Moldova (fragment de cronică)

135 • Tudor Crețu

- balans, balans
142 • Cristian Vicol
- Umbre
160 • Bogdan Munteanu
- prezența
171 • TraianȘșoimu
- Munca-i muncă, soro!
188 • Vlad Marko Tollea
- Ileș, Lică
204 • Adriana Cârciu
- Ușoor underground și boem
212 • Marcel Tolcea
- Copiii glonțului
218 • Alexandru Maniu
- Căutarea unui sfârșit
236 • Daniel Timariu
- Rafi. O umbră
250 • Lucian-Vasile Szabo
- Regele imobiliarelor
263 • Mugur Ioniță
- În Iosefin, printre Dumnezeu, Allah și dragoste
283 • Adrian Petru Stepan

Orașul care nu se vede

Cristian Vicol

Ca într-un multivers, orice oraș are multiple identități care uneori se suprapun, dar, de cele mai multe ori, se manifestă concentric, din centru către periferie, fiecare cu specificul ei. În general, e o frescă în degrade, dar în sens invers, a cărei culoare crește în intensitate cu cât ne îndepărtăm de nucleu. Inima, cred eu, se află mai degrabă la periferie, la marginea sa geografică, socială, și culturală, partea care nu se vede în poze, în spoturile publicitare, în discursurile celor care laudă și rememorează istoria, tradiția și eroii orașului. Din ce în ce mai puțin.

Există centrul vechi, îngrămădit de terase, bine luminat, cu magazine scumpe în clădiri vechi, ambuteiate de cei care se plimbă pe rutele cele mai atrăgătoare, aceleași de fiecare dată. Paradoxal, mai ales în ultimii ani, vânzoleala îi răpește din personalitate, e doar perdeaua opacă a unui

lux superficial care se străduiește să acopere și să alunge comportamentele pestrițe. Rămân doar cele asemănătoare, identice unele cu celelalte, conforme cu felul în care se desfășoară și există centrul. Din peisaj lipsesc, de cele mai multe ori, personajele turbulente, contradictorii, extravagante și oneste, care oferă originalitate comunității, și care se află pe cale de dispariție.

Celulele de bază ale orașului sunt, de fapt, cartierele, prin miile de blocuri înghesuite, locuri care nasc, prin familiaritatea lor, prin micro comunitățile pe care la formează, prin felul nereținut în care pulsează, comportamente inedite și energii unice. Aici (încă mai) găsim eroii urbani, aici (încă) se încheagă, improvizat, prin vreo curte sau vreun beci, barurile de rockeri, de punkeri, de houseri, de raveri, de maneliști, tot aici (încă mai) găsești cârciumile deschise non-stop, piețele de vechituri, de droguri și de sex, aici (încă mai) dorm cerșetorii și se ascund infractorii. E materia primă din care se nasc poveștile – pe străzi lăturălnice, prost luminate, în unghere și cotloane, prin scări de bloc, printre garaje, în apartamente prost mobilate, închiriate de proprietari puși pe căpătuială. E o continuă negociere între cei care fac și cei care vor – fiecare cu otrava lui.

Uneori, periferia invadează centrul, transferând comportamentele de cartier – nu o zic în sens peiorativ – în zonele *posh*, formând oaze efemere

de schizofrenie, fiind destructurate și înghițite rapid de ceea ce azi numim, cred, bune practici. Bineînțeles, tot noi, locuitorii orașului, validăm și centrul, și periferia, dedublându-ne personalitățile în funcție de locul în care vrem să ne petrecem timpul, la un prosecco sau la un pișvaser. E drept că și asta este o trăsătură a oricărui oraș mare, impertinența de a turna pișvaser peste o băutură scumpă.

Despre toate acestea, ba chiar și mai multe, au scris 19 autori născuți, crescuți sau mutați aici, în Timișoara – Sorin Băiaș, Emil Biebel, Adriana Cârțu, Tudor Crețu, Borco Ilin, Mugur Ioniță, Cosmin Leucuța, Alexandru Maniu, Goran Mrakić, Bogdan Munteanu, Daniela Rațiu, Lucian-Vasile Szabo, Adrian Petru Stepan, TraianȘ.Șoimu, Daniel Timariu, Marcel Tolcea, Vlad Marko Tollea și Andrei Ursu –, fiecare folosindu-și propria voce, înțelegere și reacție la poveștile, întâmplările, locurile și personajele orașului care nu se vede.

Le mulțumesc (și) pe această cale.